

**Національний
університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Факультет
ветеринарної
медицини**

НДІ Здоров'я тварин

**«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я – 2022»
Матеріали Міжнародної наукової конференції**

**22-24 вересня 2022 р.
НУБіП України, м. Київ**

УДК 636.7: 591.432

**ОСОБЛИВОСТІ МІКРОСКОПІЧНОЇ БУДОВИ
СТРАВОХОДУ СОБАКИ**

Клименко С.В., студентка 2 курсу ФВМ

*Науковий керівник – Мазуркевич Т.А., доктор вет. наук, доцент
Національний університет біоресурсів та природокористування України,
м. Київ*

Стравохід є початковим відділом передньої кишки, він з'єднує глотку та шлунок, сприяє проведенню їжі у шлунок або жуйки у зворотному напрямку.

Топографічно в стравоході розрізняють шийний, грудний та черевний відділи. Шийний відділ довгий і становить близько половини довжини стравоходу.

Стравохід – трубчастий орган, стінка якого складається з трьох оболонок: слизової, м'язової та адвентиційної (у шийному та частково у грудному відділах) або серозної (в черевній частині).

У стравоході не відбувається секреції травних ферментів, проте епітеліальні клітини слизової оболонки стравоходу виділяють слиз, який служить для зволоження кормової грудки в процесі перистальтики, автоматичних хвилеподібних м'язових скорочень, які стимулюються наявністю

корму в стравоході і забезпечують його просування травним каналом. Процес переміщення корму з ротової порожнини до шлунка займає всього кілька секунд.

Слизова оболонка утворена чотирма шарами: епітелієм, власною пластинкою, м'язовою пластинкою та підслизовою основою.

Епітелій слизової оболонки (багатошаровий плоский) заглиблюється у власну пластинку, формуючи сосочки. Довжина та щільність сосочків залежить від товщини епітелію. Середня товщина епітелію у собак становить 200 мкм. Загалом це залежить від характеру корму та харчування певного виду тварин.

У собак епітелій характеризується значним вмістом білка у всіх шарах. Ознак зроговіння не виявлено. Захисну функцію поверхневого шару епітелію виконують вуглеводомісткі біополімери та білки, що не містять цистеїн.

Власна пластинка утворена пухкою волокнистою сполучною тканиною. Численні клітини цієї тканини виявляються під епітелієм. У власній пластинці є сплетення кровоносних, лімфатичних судин і нервів та скупчення лімфоїдної тканини.

М'язова пластинка представлена окремими пучками гладких м'язових клітин, у собаки в краніальній частині стравоходу вона відсутня. М'язова пластинка товщає у напрямку шлунка.

Підслизова основа стравоходу утворена пухкою волокнистою сполучною тканиною з великою кількістю кровоносних, лімфатичних судин і нервів. В ній знаходяться кінцеві секреторні відділи слизових альвеолярно-трубчастих стравохідних залоз. Протоки залоз відкриваються на поверхні слизової оболонки. Кінцеві секреторні відділи залоз у собак розміщені по всій довжині стравоходу. Їхня кількість не змінюється з часом. Залози розташовані рівномірно, але їх щільність різна. Найменша їх кількість, але найвища щільність, відзначається у карликових порід (14100–22500), а найбільша кількість стравохідних залоз – у ірландського сеттера (43200–48500), сенбернар (33100–43600) та інших великих порід. Середня кількість залоз у такси, шпіца, фокстер'єру. Значні коливання за кількістю залоз спостерігається у такс (26900–44500). У підслизівій основі є лімфоїдні вузлики.

У собак м'язова оболонка стравоходу утворена скелетною м'язовою тканиною. Вона формує два шари: внутрішній – циркулярний і зовнішній – поздовжній.

Адвентиція утворена пухкою волокнистою сполучною тканиною. Вона з'єднує шийну частину стравоходу з прилеглими органами. Серозна оболонка утворена пухкою волокнистою сполучною тканиною, яка вкрита мезотелієм. Пухка сполучна тканина формує власну пластинку і підсерозну основу.

На поперечному розрізі просвіт стравоходу має вигляд поперечної щілини в шийній частині (внаслідок тиску з боку трахеї), у грудній же частині просвіт має округлу або зірчасту форму.

Список використаної літератури

1. Хомич В. Т., Горальський Л. П., Ших Ю. С. Морфологія собаки. Житомир: Рута, 2013. 471 с.
2. Горальський Л. П., Хомич В. Т., Кононський О. І. Основи гістологічної техніки та морфо-функціональні методи досліджень у нормі та при патології. Житомир: Полісся, 2019. 288 с.